

DELO

ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUŠTEV
VIA SAN FRANCESCO 20
34133 TRST - TRIESTE



glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

TRST - 31. maja 1985 - Leto XXXVII. - Štev. 12 - Petnajstdnevnik - Quindicinale - Abbon. postale - Gruppo II/70 - 500 lir

NA REFERENDUMU: DA!

...kot delavci

Delovni človek, naj bo industrijski delavec, uradnik, trgovski pomočnik, šolnik... skratka vsak, ve, da je draginjska doklada posebna pogodbeni oblika zaščite kupne moči osebnih dohodkov (mezd in plač) in torej jamstvo proti pretiranemu naraščanju draginje. Je torej kakor dežnik, ki naj nas zaščiti pred dežjem.

Sedaj pa se naenkrat pojavijo teoretiki, ki bi nas radi prepričali, da dežuje zato, ker hodimo na cesto z dežnikom. Našli so tudi rešitev: ljudem vzameš dežnik, pa ne bo deževalo več.

Tako je z draginjsko doklado. Nastala je zato, da zaščiti kupno moč delavskih plač, sedaj pa so se našli teoretiki, ki skušajo dokazati, da je draginjska doklada pravzaprav kriva draginje in inflacije.

Skratka, vlada bi rada zvalila na ramena delovnih ljudi vso breme poskusov reševanja krize in inflacije v Italiji.

Da so tudi drugi razlogi krize, na to vlada noče pomisliti. Točneje, Craxijeva vlada noče priznati, da zna biti močna in odločna do šibkejših (delavcev in upokojujencev), ne pa do silnih, kot so industrijski ali multinacionalne družbe, katere še kako pogojujejo naš gospodarski razvoj.

Poglejmo za trenutek, kako je nastal lanski dekret o ceni delovne sile.

Craxijeva vlada je pogruntala, da je cena delovne sile previsoka in da to vpliva na naraščanje inflacije. Na preprosto ekonomsko zakonitost, da je cena delovne sile odvisna tudi od storilnosti, vlada ni hotela pomisliti. S storilnostjo pa mislimo predvsem industrijsko proizvodnjo, ki je zaradi mednarodne trgovinske krize in skrčenega notranjega povpraševanja krepko padla pod običajne standarde. Delavec prejme isto plačo, če po nalogu delodajalca proizvede sto ali tisoč kosov.

Seveda pa se «cena delovne sile» porazdeli drugače na sto ali tisoč kosov in to pogojuje njihovo ceno.

Razlogi za draginjo torej niso bili samo v ceni delovne sile, kot so trdili industrijski, pač pa v nujnosti korenitih sprememb v italijanskem proizvodnem sistemu, njegovih mednarodnih razmerjih in v splošnem monetarnem položaju, ki je še vedno bil pod vplivom skokovitega naraščanja dolarja in Reaganove politike ropanja kapitalov na mednarodnem finančnem tržišču s pomočjo visokih obresti.

Kako je dolar vplival na italijansko draginjo najbolje dokazuje preprosto spoznanje, da Italija plačuje vso energijo (ki je prav tako važna kot «cena delovne sile») samo v dolarjih, z izjemo sovjetskega metana, ki gre v klinger, torej blagovno menjavo.

To seveda ne pomeni, da trmasto zagovarjamo sedanji sistem premične lestvice za izračunavanje draginjske doklade pri delavskih mezdah,

uradniških plačah in pokojninah. Priznavamo, da bi jih morali reformirati, toda na bolje, da bi zaščitile predvsem nižje osebnih dohodke, medtem ko je najbrž prav, da se pri srednjevisokih dohodkih zaščiti predvsem pravica nagrajevanja poklicnih sposobnosti, kar pa je mogoče predvsem s sindikalnimi akcijami in delovnimi pogodbami.

Toda vsi vedo tudi to, da nima smisla govoriti o nagrajevanju poklicnih sposobnosti, če vlada v Italiji tak davčni grabež, ki dejansko potiska ves sistem osebnih dohodkov k nekakšni «uravnilovki».

Skratka: reforma celotnega sistema izplačevanja osebnih dohodkov in premične lestvice vzporedno s korenito davčno reformo. To so bila stališča sindikalistov, komunistične partije in drugih zares naprednih sil.

Craxijeva vlada je februarja lani ho-

K novim zmagam, Jadran!



Kdor je bil na letošnji zadnji sijajni zmagoviti Jadranovi tekmi, ve, da je zelo težko z besedami opisati veselje, ki se je razlilo po športni palači, ko je sirena potrdila prestop v B ligo. Tisto

praznično vzdušje se ne bo še poleglo med nami!

Prijetna dolžnost vseh nas je, da v prvi vrsti iskreno čestitamo igralcem

(Nadaljevanje na 4. strani)

tela izvesti predvsem politično dejanje, ko je sklicala sindikate in industrije ter predlagala sporazum o «boju proti inflaciji» s krčenjem draginjske doklade. Dejanje je bilo izrazito politično, kot je priznal lastnik Fiata Gianni Agnelli, ki je dejal, da sporazum sam po sebi ne pomeni nič, vendar «koristi v boju proti komunistom». Vzporedno s tem je namreč nastala teorija, da je mogoče odločati tudi «brez komunistov», kar je v danih pogojih pomenilo tudi «brez največjega sindikata».

Kajti zgodilo se je, da se je vladi zahtevalo «režimskega sindikata», ki bi se samo klanjal pred njenimi odločitvami. Tak sindikat so želeli imeti tudi industriji, da bi imeli proste roke pri reorganizaciji proizvodnje na osnovi najnovejših tehnoloških dosežkov, brez pretiranih koncesij delavcem.

Tak «režimski sindikat» pa bi moral nastati predvsem z ločitvijo od komunistov in skozi razkol CGIL. Od tod predlog o vnaprejšnjem določanju draginjske doklade, ne glede na inflacijske tokove, kar je pomenilo v praksi odščitniti znane 4 točke «enkrat za vselej». V zameno je vlada obljubila davčno pravičnost in programe večjega zaposlovanja, ko bi se inflacija skrčila.

Sporazum z vlado so podpisali industriji, CISL in UIL, z njim pa ni soglašala večina v CGIL. Vedeti moramo, seveda, da je CGIL največji italijanski delavski sindikat in da je to pomenilo, da se večina italijanskih delavcev sploh ni strinjala s predlogom o krčenju draginjske doklade.

Tajnik CGIL Lama, ki je znan po svoji umirjenosti, je tedaj predlagal Benvenutiju in Carnitiju, naj bi pred podpisom dogovora vprašali za mnenje delavce. Vlada naj bi potrpeala dva tedna, do marca 1984, medtem pa bi izvedli referendum med delavci in uradniki. Če bi se strinjali s predlogom, bi ga podprla tudi CGIL, čeprav vanj ni verjela. (Zaradi objektivnosti moramo povedati, da se socialisti v CGIL niso strinjali in so, seveda, podpirali stališča Craxijeve vlade). Referendum, kakršnega je predlagal Lama, je propadel zaradi nasprotovanja zagovornikov «naglega odločanja», češ da ni časa za to v dobi, ko je potrebna «računalniška naglica» pri sprotnem odločanju in usmerjanju gospodarstva. Poznejša izkušnja pa je pokazala, da je vlada naglo odločala samo v tem primeru. Za davčno reformo pa celo leto časa ne zadostuje! Sam tajnik UIL Benvenuto priznava, da je davčni sistem v Italiji med najbolj krivičnimi na svetu!

No, cilj februarskega dekreta je bil «osamiti komuniste», kot so poudarili industriji. Obenem so industriji priznali, da za gospodarstvo kot tako pomeni dekret malo ali nič. Lepo darilo

za njihove žepe, to pač, saj so industriji pridržali vsak mesec vsakemu delavcu 27 tisoč lir, kar je v enem letu navrglo od 3 do 5 tisoč milijard lir. Ta denar je redil dobičke kapitalistov, ni pa šel v investicije za nova delovna mesta. Nezaposlenih je v Italiji sedaj 3 milijone, nekateri pa pravijo, da jih je brez dela že 4 milijone, če štejemo tudi brezposelne gospodinje in delavce v dopolnilni blagajni, ki so realno na pragu brezposelnosti.

Toda inflacija se je znižala, poudarjajo zagovorniki vlade in Craxijevi propagandisti. Že res, toda najresnejši ekonomski izvedenci (med njimi guverner državne banke) priznavajo, da vladni dekret o draginjski dokladi s tem res ni imel nobenega opravka. Inflacija se je znižala zaradi mednarodnih razmer. Pod vplivom japonskega in ameriškega «booma» se je tudi italijansko gospodarstvo nekoliko dvignilo, saj so bile zaradi visokega tečaja dolarja ovrednotene vse izvožene dobrine. Toda znano je tudi, da so druge evropske države skrčile svojo inflacijo relativno veliko več kot Italija. Ekonomisti priznavajo, da bi se inflacija skrčila tudi brez dekreta o draginjski dokladi.

Najboljši dokaz o mednarodni pogojenosti italijanskih inflacijskih tokov je preprosto dejstvo, da se je padec inflacije spet ustavil v trenutku, ko se je zaustavila rast ameriškega gospodarstva o katerem je vlada govorila, da je «lokomotiva, ki vleče evropske države». Lokomotiva se je ustavila, pa se ustavlja tudi Italija.

Dekret je bil vsiljen proti demokratičnemu pravilu, da so probleme osebnih dohodkov doslej vedno reševali na pristojni ravni, s sindikalnimi pogajanjmi. Če vlada odslej odloča o tem, koliko naj kdo zasluži, čemu sploh potrebujemo sindikate?

Od tod, torej, ostra reakcija komunistov pod vodstvom tov. Berlinguerja, ki je v boju proti takim nedemokratičnim metodam izčrpal vse svoje življenske sile, do tragične smrti. Prav na dan njegove smrti je vladna večina v parlamentu zlomila našo obstrukcijo in odobrila dekret. Tedaj smo napovedali, da bomo drugače zaščitili pravico ljudstva, da se o tem izreče. Zbrali smo poldrugi milijon podpisov in sprožili postopek za ljudski referendum.

Vlada ga je skušala preprečiti, toda ustavno sodišče nam je dalo prav. Socialistični podtajnik Martelli je v razburjenju celo opsoval predsednika ustavnega sodišča dr. Elio, ker je razsodil objektivno, neodvisno od volje in želja predsednika vlade.

Kljub temu pa je KPI vedno poudarjala, da spoštuje samostojnost sindikatov in torej podpira vsak poskus dogovarjanja, ki naj odpravi negativne po-

sledice dekreta. Po našem je to mogoče predvsem z vrnitvijo odščitljenih 4 točk draginjske doklade, katerim se sedaj pridružuje še peta točka, tista, ki je dozorela na osnovi šestevka decimalnega odstotnega naraščanja draginje, ki niso bile obračunane v lanskem letu. Tako je določal dogovor med sindikati, vlado in industriji, vendar so se slednji na to poživžgali. Vedeli so, da vlada ne bo izdala nobenega dekreta, ki bi industrije prisilil, naj plačajo to, kar so dolžni plačati in kar so obljubili.

V teh dneh smo podprli enotni predlog CGIL za premostitev nastalega spora, vendar so tudi ta pogajanja propadla. Tokrat zaradi revanšističnih želja krščanske demokracije in dela PSI, ki so prepričani, da jim bo uspelo «drugič ponižati komuniste».

Poudarjamo. Na referendumu ljudstvo demokratično odloča, po enem letu zavlačevanja. Če bo italijansko ljudstvo potrdilo nedemokratični dekret, bomo pač sprejeli to na znanje. Vendar se komunisti (in ne samo komunisti) zavzemamo za ukinitvev dekreta, ki je doslej povzročil samo škodo, spodbujal nesoglasja v sindikalnem gibanju in neupravičeno zvrčal breme krize na ramena delovnih ljudi.

«Da» za ukinitvev dekreta pomeni glasovati «da» za obnovo demokratične normalnosti in ustavne zakonitosti v Italiji, proti teorijam o «naglem odločanju».

«Da» na referendumu pomeni predvsem glasovati za to, da bodo sindikati spet enoten subjekt na pogajanjih in ne podrejeni interesom vladnih strank. Nikoli nismo želeli, da bi sindikati bili podružnica opozicije, zato tudi ne sprejemamo teze, da morajo biti «režimski», torej podružnica palače Chigi.

«Da» na referendumu pomeni tudi zahtevati drugačno gospodarsko politiko, ki naj se enkrat za vselej loti reševanja perečih problemov, kot so nezaposlenost in tehnološka obnova.

«Da» na referendumu pomeni, da želijo imeti delavci besedo pri odločanju. «Nismo lutke, smo ljudje!».

... kot Slovenci

Da, tudi Slovenci imamo svoj poseben interes, da vladni dekret o draginjski dokladi propade in ga italijansko ljudstvo z glasovanjem na referendumu razveljavi. Kako je mogoče, pravite? Zgodba je nekam zapletena, pa tudi jasna, zato bomo začeli na pravem koncu.

To je bilo pred desetimi leti, ko je italijanska vlada podpisala osimski dogovor z Jugoslavijo. V osimskem sporazumu je bilo tudi nekaj določil, ki so se neposredno tikale pravnega

položaja slovenske narodne manjšine. Tako je preambula določala, da se Italija in Jugoslavija zavezujejo za čimboljše varstvo svojih manjšin, osmi člen je razveljavljajal londonski memorandum in njegov poseben statut, v isti sapi pa ga je tudi zakonsko potrdil, saj je osimski dogovor jasno in nedvoumno določal, da ostanejo v veljavi vse dotlej uresničene norme posebnega statuta iz leta 1954, pa tudi sicer ne sme zaščita slovenske manjšine v Italiji zdrkniti pod tisto raven.

Vemo, da bi ta člen moral biti nekakšno »zavarovanje«, da Italija in Jugoslavija ne bosta nudili svojim manjšinam manj od tega, kar sta bili že pripravljene dati pred tridesetimi leti, v letih hladne vojne in zaprtih meja.

Žal, ni bilo tako. Italijanska vlada še danes slepomiši okoli teh mednarodnih obveznosti. Pravo provokacijo pa je pripravila tedaj, pred enim desetletjem, kajti osimski dogovor je tudi določal, da bodo posamezni členi uresničeni v roku poldruga leta nekako sredi junija 1978. Tedaj bi bila morala italijanska republika sprejeti zakon za globalno zaščito Slovencev v Italiji.

Pa ni bilo tako. Vlada poslanca Andreottija je tedaj sklenila, da uredi vprašanje globalne (?) zaščite naše manjšine... kar z dekretom.

Pripravili so ga skrivaj, brez vsakršnega posvetovanja z manjšino, kar v zatohlih uradih predsedstva vlade. V zadnjem trenutku, preden bi o njem razpravljali ministrski svet, je besedilo dekreta prišlo tudi v naše kraje. Z njim smo se seznanili tudi Slovenci. Kakšna hladna prha za vse! Vladni dekret, ki naj bi uresničil »osimsko upanje«, je bil naravnost žaljiv, saj je Slovincem celo jemal nekaj pravic, da- jal pa skoraj nič. Po tem odloku naj bi

imeli pravico, da se posamično poslužujemo materinega jezika v odnosih do oblasti. Seveda, samo na Tržaškem, skladno s trditvami italijanske vlade, da osimski dogovor velja samo za bivšo cono A neuresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja.

Za izvajanje te omejene pravice (in za nekaj dvojezičnih tabel) naj bi na tržaški prefekturi ustanovili nekakšno skupino »letečih tolmačev«, ki naj bi skakali sem in tja ter ustrezali zahtevam slovenskega prebivalstva.

Višek nesramnosti je bilo celo to, da ti tolmači niso imeli staleža, pač pa le letno zaposlitev. Da bi vsa zadeva ne trajala predolgo.

No, Slovenci smo enotno odbili ta dekret. Poudarili smo osnovno načelo, da »je globalna samo tista zaščita, s katero je zadovoljna prizadeta manjšina« in bo torej dober samo tisti zakon, pri katerem bi neposredno sodelovalo enotno manjšinsko predstavništvo.

Kljub raznim političnim pritiskom nismo klonili, dokler ni sama deželna vlada Furlanije - Julijske krajine spoznala, da nam nihče ne more vsiliti takega dekreta. Odvetnik Comelli je zato sporočil v Rim, da je dekret nesprejemljiv. Vlada ga je umaknila.

To je, vidite, zgodba o vladnem dekretu o »zaščiti« slovenske manjšine po osimskem dogovoru.

Nauk te zgodbe je dokaj jasan. Vsiljene rešitve, ki ne uživajo enotnega soglasja prizadetih, so načeloma nesprejemljive. To velja za tedanji dekret, kakor tudi za lanski vladni odlok o draginjski dokladi, ki je bil vsiljen sindikalnemu gibanju.

Lanski dekret, kakor odlok iz leta 1978, je primer vladnega samopašja, ki ga moramo ponižati. Vlada mora razu-

meti, da nima pravice vsiljevati rešitev, ki ne uživajo širšega družbenega soglasja.

Kajti italijanska ustava priznava to, čemur Slovenci pravimo »vloga subjekta«, saj izrecno omenja družbene tvorbe in njihove interese. Taki subjekti so sindikati (seveda, če enotno izražajo skupne interese) in tak subjekt je naša manjšina, ko enotno nastopa.

Prepričani smo, da je interes celotne slovenske manjšine, da vladni dekret o ceni delovne sile propade. Naj vlada ve, da se ne strinjamo z vsiljenimi rešitvami in da ne nameravamo sprejeti niti zaščitnega zakona, ki bi nam bil vsiljen, proti naši skupni volji.

Kaj bi, na primer, rekli, če bi nam vlada vsilila omenjen zakon z izgovorom, da se z njim strinja le majhna skupinica manjšincev? Očitno je, da bi taki skupinici, ki bi delovala mimo ali proti enotni delegaciji, odvzeli vsako pravico, da govori v našem skupnem imenu. Vztrajali bi in zahtevali tak zaščitni zakon, pri katerem bi bili soudeleženi in s katerim bi bili zadovoljni. Skratka, zakon, ki bi nam priznaval vlogo subjekta in za katerega bi rekli, da je naš.

Pa smo tam. Ni tajnost, da so na delu reakcionarne protislovenske sile, ki pripravljajo tudi v naših krajih »koroški recept« vsiljene zakonodaje, kot je sedmojuljski zakon avstrijske republike. Tem silam smo dolžni odgovor, ki naj bo kar se da načelen: nič brez nas, nič proti nam.

Zato je prav, če Slovenci glasujemo »da« za odpravo krivičnega in vsiljenega dekreta o ceni delovne sile. Za načelno stališče gre, ki ga tudi mi želimo na ves glas poudariti.

Tri sendviče, pa eno pivo, prosim!

»Ves ta direndaj za nekaj drobiža. Te štiri točke draginjske doklade znašajo vsega 27 tisoč lir na mesec. Toliko, kot znaša cena treh sendvičev in enega piva...«.

Ta, o sendvičih in pivu, je res lepa, a jo ponavljajo na vseh tiskovnih konferencah, po televiziji in na zborovanjih tako socialisti, kot sindikalisti CISL.

Je res čudna ta logika, po kateri se vrednost neke stvari spremeni, glede na to, ali ti jo vzamejo ali vrnejo.

Pravijo, da gre za drobiž. Za vrednost treh sendvičev in enega piva. Ko pa predlagamo, naj ta drobiž vrnejo, se vrednost napihne in poveča v nedogled. Vrnitev teh treh sendvičev (in enega piva) bi bila za industrijce in vladno prava katastrofa, hujša kot potres. Zaradi treh sendvičev (in enega piva)

grozi Martelli z odstopom vlade in predčasnimi volitvami, CISL pa trdi, da bo Italija dokončno zapustila razvite industrijske dežele.

Res je čudna logika naših nasprotnikov. Pravijo, da je vlada rešila gospodarstvo Italije pred propadom. Na najbolj preprost način: za tri sendviče (in eno pivo). Kaj si torej belijo glave v Latinski Ameriki ali v Angliji, kjer divjata inflacija in brezposelnost. Vsakemu bi vzeli tri sendviče (in eno pivo), pa bi bila zadeva rešena.

Seveda nočejo povedati, ne Martelli, niti Carniti in Bevenuto, kako to, da s tremi sendviči (in enim pivom) niso nasitili treh milijonov brezposelnih, kolikor jih šteje Italija.

Na koncu pa še to. Ne Martelli, niti Bevenuto nista povedala, kaj zaboga

sta dala v tiste tri sendviče, da so tako dragi. Mi smo stopili v gostilno in plačali za tri sendviče in eno pivo približno 4500 lir, pa še to se nam je zdelo pretirano. Štiri točke draginjske doklade pa znašajo 27 tisoč lir mesečno.

Morda sta Martelli in Bevenuto mislila na kruhke z jastogom, prekajenim salmonom in kaviarom, pa prvovrstno holandsko pivo v najbolj ekskluzivnem rimskem klubu, kjer se natakariji tiho pomikajo v svojih livreh po žametnih preprogah.

Druge razlage ni. Sicer pa si tudi to zapomnimo na referendumu. Če hočemo tri sendviče in še eno pivo povrh, da nam jih ne bo pojedla vlada, kot vse ostalo, glasujemo »da«.

Trst, 14. in 15. junija 1985 - Hotel Savoia

Narodne manjšine in kulturna izmenjava na obmejnem področju: izkušnje Furlanije-Juljske krajine

Z organiziranjem tega posveta je Inštitut «Gramsci» želel obrniti pozornost javnosti na vprašanje manjšin kot nosilcev izkušenj in predlogov, ki spreminjajo in bogatijo skupne značilnosti krajevne in državne skupnosti, in kot izvirnih nosilcev stalne «medsebojne povezave» med skupnostmi, v našem primeru italijanske in slovenske družbe.

Glede na situacijo, ki je desetletja bila zamrznjena, se danes kažejo na tem področju nove možnosti, znaki potrebe tako italijanske kot slovenske komponente, da se vzpostavijo širše vezi, po katerih naj se pretakajo misli in izmenjujejo izkušnje in predlogi.

Izkušnje naše dežele lahko postanejo torej zanimiv — in težaven — evropski laboratorij aktivne integracije med različnimi kulturnimi in etničnimi skupnostmi, ki so pripravljene, da s sodelovanjem «proizvajajo» na nov in originalen način demokracijo in kulturo na področju, ki je v preteklosti bilo «obmejno ozemlje, na katerem je vladalo ločevanje in strah».

Glede na prisotnost manjšinskih komponent na obeh straneh, slovenske

v Italiji in italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem, lahko to ozemlje, če upoštevamo pozitivno vlogo obeh, postane laboratorij sistematičnega in neprekinjenega dela na mnogih področjih:

- proučevanja razvoja pravne ureditve vprašanj, povezanih s prisotnostjo manjšin;

- proučevanje procesov aktivne integracije v odgovorjajočo globalno skupnost;

- proučevanje povezav s širšim družbeno-kulturnim okoljem, na državni in mednarodni ravni;

- definiranje in izvajanje raziskovalnih načrtov s sodelovanjem univerz in specializiranih znanstvenih inštitutov v snoveh kot so lahko zgodovinske, etnografije, antropologije, sociologije in jezikoslovje, zgodovina misli (meja, odnos med večino in manjšino) in znanstvenih in kulturnih ustanov, ki so to raziskovale;

- načrti prevodov in objave knjig in revij, televizijskih oddaj in pod.;

- priprava izmenjav na področju šolstva;

- načrtovanje skupnih pobud v izobraževanju in specializaciji (pomislimo na važne znanstvene ustanove v Trstu).

Upoštevati moramo, da na območju severnega Jadrana manjšine tvorijo kulturni potencial 150-200 tisoč dvojezičnih oseb, ki so, zaradi politične tradicije in zgodovinske živahnosti v kulturni izmenjavi, pripravljene na sodelovanje in na kulturo, ki sloni na sprejemanju «drugega in različnega» kot pozitivnega elementa fleksibilnosti.

Jadran

Jadrana, ki so z nezadržljivo voljo po zmagi in z zmago še bolj uveljavili sebe, svoje igralske sposobnosti in tudi svojo človeško samozavest a so obenem tudi nam vsem okrepili človeški in narodnostni ponos.

Z nami se veselijo tudi drugi iskreni tržaški športniki in športni navijači, in to skupno zadoščenje ljudi slovenske in italijanske narodnosti, ki odobramo logiko zmage in poraza, «prevlade» enega nad drugim samo na športnih igriščih, zveni zdaj z nekim simboličnim prizvokom, ki odmeva tudi na drugih življenjskih družbenih področjih.

Lepa in velika športna uveljavitev, za katero imajo zasluge poleg igralcev tudi Jadranovi društveni delavci in nenazadnje tudi čustvena napetost in navijanje velike publike, ki je še veliko številnejša od tiste, ki jo lahko prenese tržaška športna palača!

V tistih radostnih trenutkih smo se igralci in gledalci, pa tudi tisti, ki so bili le v duhu prisotni, čutili vsi eno, čutili, da smo vsi skupaj zmagali, da smo življenjsko zdravi in optimistično razpoloženi. Zmaga je bila dosežena, ker so v nas potrpežljivost, vztrajnost kot tudi veselo razpoloženje, brez nadutosti. Te vrline bomo dokazali tudi pri drugih bitkah, važnih za slovensko manjšino, gotovo še težjih, kot je bil ta lep Jadranov podvig.

Priljubljenim Jadranovcem in nam vsem voščila, da bi še napredovali in dosegli vse uspehe in cilje, ki so nam skupni!

Edi Ukmar

Kongres kriške sekcije KPI

Pred dnevi je bil v ljudskem domu v Križu izredni kongres domače sekcije KPI «J. Verginella». Med razpravo je prišlo do izraza, da bodo morali kriški komunisti posvetiti večjo pozornost krajevni problematiki in odnosu z vaškimi organizacijami, ne da bi zane-marjali vsedržavna vprašanja in mednarodna dogajanja, kjer fašizem in imperializem dvigujeta visoko svoje glave.

Iz kongresa je izšel dokument skupine komunistov, ki so angažirani v vaških organizacijah, v katerem pozivajo vse Križane, da glasujejo «Da» na bližnjem referendum.

Prva večja pobuda nove sekcije bo v četrtek 6. junija ob 20.30 uri v domu «Albert Sirk», kjer se bomo spomnili na 1. obletnico Berlinguerjeve smrti s predvajanjem filma o pogrebnih svečanostih.

Člani sekcije so nato izvolili novo vodstvo: Sergio Sedmak, Niko Sirk, Branko Sulčić, Mario Turel in Edi Ukmar; potrjen je bil dosedanji nadzorni odbor: Zofi Sedmak, Leda Sirk, Boris Stegel in Ančko Tence. Tem pa bodo priskočili na pomoč, kot se že dogaja, drugi člani sekcije, ki so že angažirani v drugih vaških in teritorialnih organizacijah.

Sekcija KPI «J. Verginella» Križ vabi

v četrtek, 6.6.85, ob 20.30

v dom «Albert Sirk» v Križu na predvajanje filma

«ADDIO BERLINGUER»

ob 1. obletnici njegove smrti.